

ІНФОРМАЦІЯ
по стану рослин в зоні діяльності Інституту сільського
господарства Північного Сходу НААН
на 18 червня 2025 року

Середньодобова температура повітря на початок другої декади червня становила 15,9 °С. В денні години стовпчик термометра піднімався до позначки 22,0 °С (16.06) у повітрі та 39,0 °С (16.06) на поверхні ґрунту. Спостерігалось зниження температури до позначки 10,0 °С у повітрі та 8,0 °С (13.06) на поверхні ґрунту. Опадів випало 10,7 мм. Вітер переважав північний 3-4 м/с. Відносна вологість повітря знижувалася до 73 %. Середня температура ґрунту на глибині 5 см та 40 см становила 16,3 і 20,0 °С відповідно.

На кінець декади прогнозується переважно хмарна погода з періодичними короткочасними опадами. Незначне зниження температурного режиму як в денні, так і в нічні години.

Озимі зернові. Посіви озимих культур перебувають у доброму стані. На даний час рослини пшениці озимої знаходяться у фазі формування зернівки, що за всесвітньою шкалою фаз росту і розвитку рослин відповідає (ВВСН 71-75).

Особливо в даний час необхідно контролювати розповсюдження фузаріозу колоса. Обробка проти даного збудника залишається актуальною і є доцільною. Оскільки даний захід дозволить зменшити накопичення мікотоксинів у заражених зернівках. З метою контролю фузаріозу колоса доцільно застосовувати інноваційні двокомпонентні фунгіциди, які мають високу ефективність проти фузаріозу і септоріозу колоса, а також хвороб листя (септоріоз, види іржі, темно-бура плямистість).

Розвиток сажкових хвороб під час колосіння буде можливим у загущених посівах. Ефективне оздоровлення рослин досягається шляхом обприскування високопродуктивних посівів під час формування зернівки фунгіцидами.

На сьогоднішній день на посівах озимини є загроза розповсюдження таких шкідників як п'явиця, тріпси, хлібні жуки, що створює небезпеку їх інтенсивного розмноження та значної шкодочинності. При наявності їх в кількості, що перевищують ЕПШ (п'явиці 7-8, а жуків 8-10 особин на 1 м²) необхідно застосовувати інсектициди, в першу чергу на насінницьких посівах. Найвища концентрація фітофагів може спостерігатися по краях полів. У найближчий період вони можуть дуже швидко розселятися по всьому масиву.

На насінницьких посівах необхідно проводити сортову та видову прополки.

Ярі зернові. На більшості площ посіяних в ранні і оптимальні строки рослини ячменю ярого, пшениці ярої та вівса наступила фаза колосіння. Основним на сьогодні на посівах даних культур є спостереження за наявністю шкідників та хвороб. Занепокоєння може викликати фітосанітарний стан посівів, що обумовлюється погодними умовами, тому посіви ярих необхідно обробляти фунгіцидами. Зараз на посівах ярих культур ураження посівів хворобами не відмічено.

Горох. Рослини гороху перебувають у фазах «цвітіння-формування бобів-наливу бобів». У цей період необхідно уважно контролювати появу горохового зерноїда та попелиць. За сприятливих умов рослини можуть густо вкриватися

колоніями горохової попелиці, що призводить до зменшення кількості та розміру бобів і, відповідно до зменшення урожайності навіть вдвічі порівняно з прогнозованою. Отже, обробка посівів гороху інсектицидами проти попелиць дозволеними в Україні препаратами згідно з «Переліком пестицидів і агрохімікатів», а саме: СуперБізон, Нокаут, Командор, Залп, Актеллік 500 ЕС, Актара, Золон, Карате 050 ЕС, Сумі-альфа, Фастак, Фуфанон, Штефесін та інші, є доцільною.

Соя. На більшості посівів соя перебуває у фазах «три–п'ять трійчастих листків - початок бутонізації». На цьому етапі розвитку культури завершують обробку посівів страховими гербіцидами проти дводольних бур'янів. Злакові бур'яни, як правило, контролюють до настання фази 5-7 листків. Для їхнього знищення застосовують грамініциди - селективні препарати, що діють вибірково проти однорічних та деяких багаторічних злакових видів відповідно до чинного «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні».

Соняшник. Рослини соняшнику на основних площах посівів перебувають у фазах 4-6 пар справжніх листків. Рекомендується звернути увагу на розвиток злакових бур'янів, при необхідності застосовувати грамініциди. Також високоефективним заходом у ці фази розвитку є підживлення рослин культури азотними добривами культиваторами рослинпідживлювачами, особливо при погодніх умовах що наразі склалися.

Коноплі. Рослини конопель посівних у більшості знаходяться у фазі 4-6 пар трійчастих листків, а у окремих підприємствах до 7-8 пар (70-80 см). У цей період особливу увагу необхідно приділити захисту посівів від бур'янистої рослинності. Рекомендується застосування грамініцидів проти злакових видів. Також високоефективним заходом при широкорядних посівах є проведення міжрядних обробітків ґрунту з одночасним підживленням азотними добривами (аміачною селітрою).

Гречка. У господарствах області спостерігається початок цвітіння рослин гречки. Останні наразі вегетують у близьких до оптимальних погодніх умовах. На широкорядних посівах рекомендується міжрядний обробіток ґрунту з одночасним підживленням азотними добривами.

Для забезпечення бджолозапилення гречки у цей час рекомендовано підвозити пасіку з розрахунку 2-3 бджолосім'ї на гектар посіву.

**Заст. директора ІСГ ПС НААН
з наукової роботи**

Микола СОБКО